

Талдамалық анықтама

**"Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы" - "Көкшетау әуежайы"
акционерлік қоғамының филиалында 2022 жылғы және 2023 жылғы
қантар-наурызда сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау
нәтижелері бойынша**

Астана қаласы

2023 жылғы 14 сәуір

I. Кіріспе бөлім

Талдау объектісі: "Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы" акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қоғам) филиалы - "Көкшетау әуежайы".

Талдау "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабы 5-тармағын іске асыру мақсатында, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Агенттігі Төрағасының 19.10.2016 жылғы №12 бүйрүғымен бекітілген сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің Үлгілік қағидаларына сәйкес, Қоғамның Басқарма Төрағасының 15.03.2023 ж. №175/е бүйрүғы негізінде жүргізілді.

Талданатын кезең: 2022 жыл және 2023 жылғы қантар-наурыз.

Талдау жүргізу кезеңі: 2023 жылғы 16 -31 наурыз аралығында.

Жұмыс тобының басшысы және сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдауды үйлестіруге жауапты - Қоғамның сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметінің басшысы Н.О. Эбдіраимов.

Жұмыс тобының мушелері:

Заң Қызметі бастығының орынбасары Ә.М. Түгел;

Тәуекелдерді басқару Қызметінің бас тәуекел-менеджері Ж. Е. Кикимов;

Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс Қызметінің маманы С.К.

Аманов;

Ішкі қауіпсіздік Қызметінің ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі бас маманы М.Қ. Мұхаметжанов;

"Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы қызметкерлерінің жергілікті кәсіптік одағы" ҚБ төрағасы Г.Д. Шамкенова";

"Астана халықаралық әуежайы авиация қызметкерлерінің жергілікті кәсіптік одағы" ҚБ төрағасының орынбасары С. Ж. Нұрахметов

II. Ақпараттық-талдау бөлімі

"Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы" - "Көкшетау әуежайы" акционерлік қоғамының филиалыг әуеайләқтық және жердегі қызмет көрсетуге жауапты Қоғамның жеке бөлімшесі болып табылады. Заңды мекенжайы: Ақмола облысы, Зеренді ауданы, Ақкөл ауылы, "Әуежай" аумағы, 1 ғимарат.

Филиал қоғамның құқықтық функцияларының бір бөлігін, оның ішінде өкілдік функцияларын орындауды және заңды тұлға болып табылмайды. Өз қызметін Қазақстан Республикасының заңнамасына, Индустрія және инфрақұрылымдық даму Министрінің 04.09.20ж. №456 бүйрүғымен бекітілген

Қоғамның Жарғысына, Қоғамның Директорлар кеңесінің 30.09.2020 ж. шешімімен бекітілген Қоғамның Филиалы туралы Ережеге сәйкес жүзеге асырады.

Қағидалардың 11 тармағына сәйкес сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

1) "Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы" - "Көкшетау әуежайы" акционерлік қоғамы филиалының (бұдан әрі - Филиал) қызметіне қатысты ішкі нормативтік құжаттарда сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін дискрециялық өкілеттіктер мен нормаларды анықтау бөлігінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

- құқықтық алшақтық;
  - құқықтық актілер мен ішкі құжаттар ережелерінің қайшылықтары;
  - құқықтық-лингвистикалық белгісіздік;
  - дискрециялық өкілеттіктердің кеңдігі;
  - лауазымды тұлғалардың міндетінің орнына құқық белгілеу;
  - өзіне тиесілі құқықты іске асыру үшін адамға қойылатын талаптарды асыра бағалау;
  - артық әкімшілік кедергілердің болуы;
  - функцияларды, міндеттерді, құқықтар мен жауапкершілікті тиісінше айқындау;
- 2) Филиалдың ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін келесі жұмыс салаларында анықтау:
- персоналды басқару, оның ішінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдарды және кадрлардың ауысымдылығын айқындау;
  - мұдделер қақтығысын реттеу;
  - ақпараттық жүйелерді әзірлеу және пайдалану;
  - мемлекеттік сатып алушы жүзеге асыру.

1. Филиалдың қызметіне қатысты ішкі нормативтік-құқықтық құжаттарда сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Қоғамның Директорлар кеңесінің 30.09.2020 жылғы шешімімен бекітілген Филиал туралы Ережеге сәйкес оның негізгі міндеттері:

- тұрақта әуе кемесін (бұдан әрі - ӘК) қабылдау, ұшуға дайындық және ұшуга шығару жөніндегі жұмыстар кешенін ұйымдастыру;
- Көкшетау қаласының әуежайына/одан/әуе көлігімен тасымалданатын жолаушыларға, жүкке, поштаға, багажға уақтылы қызмет көрсету;
- белгіленген тәртіппен ӘК-ге жерусті қызмет көрсетуді жүргізу жөніндегі жұмыстарды арнайы көлікпен қамтамасыз ету;
- әк авиаотын құю жөніндегі жұмыстарды арнайы көлікпен қамтамасыз ету;
- жолаушыларға қызмет көрсетудің жоғары мәдениетін қамтамасыз ету;
- ұшулардың қауіпсіздігі мен жүйелілігін қамтамасыз ету;
- жолаушыларға қызмет көрсетуді жетілдіру және жақсарту жөніндегі ішшараларды әзірлеу және жүзеге асыру;

- ӘК-ін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық талаптарына және тұтынушылардың талаптарына сәйкес тапсырыс берушіні /тасымалдаушыны сапалы авиаЖЖМ, авиамайлармен, арнайы сұйықтықтармен үздіксіз және уақтылы қамтамасыз ету.

Филиал өз қызметінде Қазақстан Республикасының мынадай нормативтік құқықтық актілерін басшылыққа алады:

1) 1995 жылғы 30 тамыздағы Қазақстан Республикасының Конституциясы;

2) "Қазақстан Республикасының Халықаралық Азаматтық авиация үйымының (ИКАО) қамқорлығымен қабылданған халықаралық конвенцияларға қосылуы туралы" Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің 1994 жылғы 13 мамырдағы №506 қаулысы;

3) 1999 жылғы 8 мамырдағы "халықаралық әуе тасымалдарының кейбір ережелерін біріздендіруге арналған Монреаль Конвенциясы" (Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 19 наурыздағы № 297-V ҚРЗ Заңы);

4) "Халықаралық Азаматтық авиация туралы Конвенция (Чикаго, 1944 жыл)" (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1992 жылғы 2 шілдедегі қаулысы);

5) Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 27 желтоқсандағы № 268-XIII Азаматтық Кодексі;

6)"Өуежайдың авиациялық қауіпсіздік қызметінің қарап тексеруді үйымдастыру жөніндегі сертификаттық талаптарды және қарап тексеру кезінде қолданылатын техникалық құралдарға қойылатын талаптарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 18 шілдедегі № 829 қаулысы;

7)"ҚР Азаматтық авиациясының ұшу қауіпсіздігі жөніндегі Бағдарламасы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 11 наурыздағы №136 қаулысы;

8) "Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және қызметі туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі № 339-IV Заңы;

9) "мемлекеттік мұлік туралы" Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 1 наурыздағы № 413-IV Заңы;

10) "Қазақстан Республикасындағы көлік туралы" Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 21 қыркүйектегі № 156-XIII Заңы;

11) "Қазақстан Республикасындағы кедендік реттеу туралы кодексі" Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 26 желтоқсандағы № 123-VI ҚРЗ;

12) "Есірткі құралдары, психотроптық заттар, олардың аналогтары мен прекурсорлары және олардың заңсыз айналымы мен оларды теріс пайдалануға қарсы іс-қимыл шаралары туралы" Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 10 шілдедегі № 279 Заңы;

13) "Қазақстан Республикасындағы көлік туралы" Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 21 қыркүйектегі № 156 Заңы;

14) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 540 бүйрүғымен бекітілген "Әуе көлігінде жолаушыларды, бағажды және жүктөрді тасымалдау қағидалары";

15) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің 2017 жылғы 21 маусымдағы № 371 бүйрөгымен бекітілген "Азаматтық әуе кемелерінде әуе арқылы қауіпті жүктөрді тасымалдау қағидалары";

16) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің м. а. 2015 жылғы 24 ақпандығы № 189 бүйрөгымен бекітілген "Қазақстан Республикасының әуежайларында жолаушыларға қызмет көрсетуді ұйымдастыру қағидалары";

17) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің міндетін атқаруышының 2015 жылғы 7 қазандағы № 978 бүйрөгымен бекітілген "Азаматтық авиациядағы әуеайлақтық қамтамасыз ету қағидалары";

18) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің міндетін атқаруышының 2015 жылғы 26 наурыздағы № 327 бүйрөгымен бекітілген "Қазақстан Республикасының әуежайларында арнайы көліктің жұмысын ұйымдастыру жөніндегі қағидалар";

19) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің м. а. 2015 жылғы 31 наурыздағы № 381 бүйрөгымен бекітілген "Азаматтық авиация әуеайлақтарын (тікүшақ айлақтарын) пайдалануға жарамдылық нормалары";

20) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің м. а. 2015 жылғы 24 ақпандығы №191 бүйрөгымен бекітілген "Қазақстан Республикасы Азаматтық авиация ұйымдарында авиациялық жанар-жағармай материалдары мен арнайы сұйықтықтардың сапасын сақтау, қыюға беруге дайындау және бақылау жүргізу қағидалары";

21) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің м. а. 2015 жылғы 24 ақпандығы №190 бүйрөгымен бекітілген "Азаматтық әуе кемелерін авиациялық жанар-жағармай материалдарымен қамтамасыз ету қағидалары";

22) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің м. а. 2015 жылғы 26 наурыздағы №327 бүйрөгымен бекітілген "Қазақстан Республикасының әуежайларында арнайы көліктің жұмысын ұйымдастыру жөніндегі қағидалар";

23) Қазақстан Республикасы Индустрія және инфрақұрылымдық даму Министрінің 2019 жылғы 2 қазандағы №750 бүйрөгымен бекітілген "Әуежайларда жерусті қызмет көрсетуді жүзеге асыру қағидалары";

24) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің м. а. 2015 жылғы 24 ақпандығы №188 бүйрөгымен бекітілген "Азаматтық әуе кемелерін жанар-жағармай материалдарымен қамтамасыз ету жөніндегі ұйымдарға қойылатын талаптар";

25) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі №551 бүйрөгымен бекітілген "Қазақстан Республикасының азаматтық әуе кемелерін техникалық пайдалану және жөндеу қағидалары";

26) "Әуежай қызметінің құрамына кіретін әуеайлақтық және жерусті қызмет көрсету тауарларының, жұмыстарының, көрсетілетін қызметтерінің тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы №749 бүйрөгі;

27) "Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы" Қазақстан Республикасының 13.01.2012 жылғы №541-IV Заңы;

28) Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 28 ақпандығы №163 бұйрығымен бекітілген "Елді мекендерді сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін пайдалану қағидалары";

29) Қазақстан Республикасы Энергетика Министрінің 2014 жылғы 18 желтоқсандағы №211 бұйрығымен бекітілген "Жылу энергиясын пайдалану ережесі";

30) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің м. а. 2015 жылғы 26 наурыздағы №350 бұйрығымен бекітілген "Қазақстан Республикасы Азаматтық авиациясының ұшын электр жарығымен техникалық қамтамасыз ету қағидалары";

31) "Реттеліп көрсетілетін қызметтерді ұсынудың үлгілік шарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрія және инфрақұрылымдық даму Министрінің 2019 жылғы 19 наурыздағы №145 Бұйрығы;

32)"Әуежайдың авиациялық қауіпсіздік қызметінің қарап тексеруді үйімдастыру жөніндегі сертификаттық талаптарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму Министрінің м. а. 2015 жылғы 26 наурыздағы №332 бұйрығы;

33) "Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы" АҚ-ның филиалы туралы Ереже - "Көкшетау әуежайы", "Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы" АҚ Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 30 қыркүйектегі шешімімен бекітілген;

34) Филиалдың қызметтері мен бөлімдері (ұшуларды іздестіру және авариялық-құтқару қамтамасыз ету қызметі (құтқарушы), авиациялық қауіпсіздік қызметі (АҚҚ), жылу-техникалық және санитариялық-техникалық қамтамасыз ету қызметі (ТИСТО), ұшуларды электр жарықпен техникалық қамтамасыз ету қызметі (ЭСТОП), әуеайлақ қызметі (AC), жолаушыларға қызмет көрсету қызметі (СОП), Арнайы көлік қызметі (CCT), әуе кемелеріне сервистік қызмет көрсету қызметі(ССОВС), жанар-жағармай материалдары қызметі (СГСМ), бухгалтерлік есеп бөлімі, медициналық пункт, кадр жұмысы және құжат айналымы бөлімі (Оокрид);

35) Филиал қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтары.

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілеріне және оның қызметін регламенттейтін филиалдың ішкі нормативтік құжаттарына (бұдан әрі - ИНҚ) жүргізілген талдау Бөлімшенің рұқсат беру және бақылау функцияларын іске асырмайтынын, Мемлекеттік қызметтер көрсетпейтінін және өз қызметін ережеге сәйкес жүзеге асыратынын көрсетті.

Көкшетау әуежайының қызметін реттейтін ИНҚ-да қайшылықтар (сәйкесіздіктер), мұдделер қақтығысы, зандық-лингвистикалық белгісіздіктер, дискрециялық өкілеттіктер анықталған жоқ.

Сондай-ақ: лауазымды адамдардың міндеттінің орнына құқықтар; өзіне тиесілі құқықты іске асыру үшін адамға қойылатын талаптарды асыра бағалау; артық әкімшілік кедергілердің болуы белгіленбекен.

Сонымен қатар, филиал қызметкерлерінің барлық лауазымдық нұсқаулықтарында "міндеттер" бөлімінде Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасамау туралы көрсетілмеген.

Бұдан басқа, қызметкерлердің басым көпшілігінің лауазымдық нұсқаулықтарында (қойма менгерушісін, кадр жұмысы және құжат айналымы бөлімінің бастығын және т. б. қоспағанда) әуежай аумағында өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы, сондай-ақ оларды жасауға итермелей мақсатында оларға қандай да бір адамдардың жүргіну фактілері туралы басшылықтың назарына дереу жеткізудің дербес міндетті көзделмеген сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және т. б.

Ішкі нормативтік-құқықтық құжаттардағы сыбайлас жемқорлық тәуекелі

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атаяу: қызметкерлердің ережелері мен лауазымдық нұсқаулықтарын ұқыпсыз ресімдеу.

Тәуекелдің сипаттамасы: егер қызметкердің функциялары нақты сипатталмаса және / немесе олармен ресми (ресми) таныс болмаса, онда оларды одан орындауды талап етуге болмайды. Қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтарында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша соңғы белсенді іс-қимылдарды талап ететін ережелердің болмауы филиалда сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау үшін жағдайлар жасауға ықпал етуі мүмкін.

2. Филиалдың ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Филиалда орындалатын Бизнес-процестер:

- әуе кемесінің ұшуын және қонуын қамтамасыз ету;
- авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету;
- әуежайда өндеуге (тиеуге және/немесе түсіруге) жататын жүктөр (пошта) болған кезде жолаушылар үшін отырғызудан кейін үш сағаттан және ӘК-нің сертификатталған жүк және жүк-жолаушылар типтері үшін алты сағаттан артық ӘК тұрақ орнын беру;
- базалық әуеайлакта әуе кемесіне тұрақ орнын беру;
- багажды ресімдеу және қызмет көрсету (багажды сұрыптау аумағына ауыстыру, ӘК бортына жеткізу, саны мен салмағын көрсету, түсіру, мәлімделген аумаққа дейін жеткізу, трансферттік);
- әуежай фирмаларында ұшу құжаттарын тасымалдау және жеткізу;
- жердегі қызметтер мен әк арасындағы байланысты ұйымдастыру;
- ӘК кездесуі (маршалинг);
- ӘК қозғалтқыштары мен салонын жылдыту;
- перронның ұшу экіпажымен байланысы;

- багажды, поштаны және жүкті тиесінде жүндеу;
- технологиялық қауіпсіздік шараларын қамтамасыз ету;
- ӘК сұйреу;
- авариялық әуе кемесін немесе ұшу алаңынан сынықтарды эвакуациялау;
- авиациялық оқиғалар/инциденттер қаупі немесе туындауды кезінде көліктік қамтамасыз етуді ұйымдастыру;
- дәретханаға қызмет көрсету;
- ӘК-ні сумен толтыру;
- ӘК мұздануға қарсы / мұздануға қарсы өндөу, әк бетінен аязды, қар мен мұзды кетіру жөніндегі қызметтер;
- ӘК-ге және одан телескопиялық трапты орнату және жинау;
- ӘК ұшын қамтамасыз ету бойынша жұмыстар;
- импорттық / экспорттық жүктерге физикалық қызмет көрсету;
- трансферттік / транзиттік жүк;
- көмекші қызметтер (орналастыру, автоматтандыру компьютерлік жүйелер, жер үсті көлігі);
  - еріп жүрмейтін жасөспірімдермен, еңбекке жарамсыз жолаушылармен, VIP-жолаушылармен жұмыс істеуге жәрдемдесу үшін арнайы жабдықтарды, құрылғыларды және арнайы оқытылған персоналды ұйымдастыру;
  - ұшуды үзу, кейінге қалдыру немесе оның күшін жою кезінде жолаушыларға көмек көрсетуді ұйымдастыру;
  - зардап шеккен жолаушыларға көмек көрсету орталықтарының қызметін ұйымдастыру;
  - авиакомпанияларға қатысты жолаушылардың барлық шағымдары мен шағымдарын тасымалдаушыларға жеткізу;
    - жоғалған, табылған және бүлінген багажға қатысты мәселелерді реттеу;
    - барлық рейстер бойынша билеттерді тексеру (тасымалдау құнының тарифін қоспағанда);
    - қызмет көрсететін компанияға қандай да бір жауапкершілік жүктемей, нақты рейске жол жүру билеттерін (паспорттар, визалар және басқа да құжаттар) тексеру;
    - тексерілген және / немесе қол жүгін өлшеу және / немесе өлшеу;
    - артық салмағы бар багажды анықтау, артық салмаққа тиісті купондар беру;
    - тасымалдаушиның отыратын орындарын бөлу немесе іріктеу жүйелерін пайдалану;
  - ӘК-ін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық талаптарына және тұтынушылардың талаптарына сәйкес тапсырыс берушіні/тасымалдаушины сапалы авиаЖЖМ, авиамайлармен, арнайы сұйықтықтармен үздіксіз және уақытлы қамтамасыз ету;
  - автоГСМ қызметтерін қамтамасыз ету;
  - авиаЖЖМ сақтау;
  - жолаушыларды бақылау пункті арқылы қонуға шығуға жіберу;

- филиал қызметтерінің өндірістік қажеттіліктерін негізге ала отырып, бюджеттік өтінімді қалыптастыру;
- кіріс хат-хабарларды (оның ішінде шағымдарды, өтініштерді) қарау және келіп түсken өтініштерге (шағымдар, өтініштер, сұрау салулар және т.б.) жауап беру.

Лауазымды тұлғалардың/қызметкерлердің негізгі міндеттері мен функциялары:

- тұрақта ӘК қабылдау, ұшуға дайындық және ұшуға шығару бойынша жұмыстар кешенін ұйымдастыру;
- Көкшетау қаласының әуежайына/одан/әуе көлігімен тасымалданатын жолаушыларға, жүкке, поштаға, багажға уақтылы қызмет көрсету;
- белгіленген тәртіппен ӘК-ге жерүсті қызмет көрсетуді жүргізу жөніндегі жұмыстарды арнайы көлікпен қамтамасыз ету;
- әк авиаотын қую жөніндегі жұмыстарды арнайы көлікпен қамтамасыз ету;
- жолаушыларға қызмет көрсетудің жоғары мәдениетін қамтамасыз ету;
- ұшуладың қауіпсіздігі мен жүйелілігін қамтамасыз ету;
- жолаушыларға қызмет көрсетуді жетілдіру және жақсарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүзеге асыру;
- ӘК-ін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық талаптарына және тұтынушылардың талаптарына сәйкес тапсырыс берушіні/тасымалдаушыны сапалы авиажЖМ, авиамайлармен, арнайы сұйықтықтармен үздіксіз және уақтылы қамтамасыз ету.

Көкшетау әуежайының аз жұмыс істеуіне байланысты (күніне орта есеппен 1 рейс, демек, күніне 1 ұшаққа қызмет көрсету) жоғарыда аталған барлық бизнес-процестер Филиал басшылығының тұрақты және тығыз бақылауында болады, ал Бөлімше қызметкерлерінің өздері өздерінің функционалдық міндеттерін орындау кезінде қолданыстағы заңнамалық актілерді және әуежайдың қызметін реттейтін ішкі нормативтік құжаттарды қатаң басшылыққа алады.

Бөлімшениң бизнес-процестерінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Филиал қызметкерлерінің лауазымдық міндеттерін зерделеу және талдау нәтижелері бойынша сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған қызметкерлер мен басшылардың лауазымдары және сыйбайлас жемқорлық функцияларының тізбесі айқындалды.

Жүргізлген талдамалық жұмыстың нәтижелері бойынша сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдардың тізбесі қалыптастырылды (№1 қосымша).

2.1. Персоналды басқарудағы сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін, оның ішінде кадрлардың ауысымдылығын анықтау бағыты бойынша

Филиалда қызметкерлерді қабылдау, жұмыстан шығару тәртібі және басқа да кадрлық мәселелер ҚР Еңбек кодексімен, "Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы" АҚ - "Көкшетау әуежайы" филиалы туралы Ережемен және бөлімшениң өзге де жергілікті нормативтік құжаттарымен регламенттеледі.

Филиалдың штат кестесіне сәйкес бөлімшениң жалпы саны – 136 адам, нақты саны – 2023 жылғы 28 наурыздағы жағдай бойынша-120 адам. Басшы құрам-директор, директордың орынбасары, директордың орынбасары – авиациялық қауіпсіздік қызметінің басшысы және бас бухгалтер.

Бос жұмыс орындарын орналастыру сайтта жүзеге асырылады enbek.kz, НН, сондай-ақ "азаматтық авиация академиясы" АҚ, Авиациялық колледж, Көкшетау қаласының халықты жұмыспен қамту орталығына бос жұмыс орындары бойынша хаттар жіберіледі.

Жұмысқа қабылдау кезінде құжаттарға сұрау салу Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 32-бабына сәйкес жүргізіледі.

Кадрлардың айналымы 2021 жылы – 37 %, 2022 жылы – 25%, 2023 жылдың 2 айында – 4% құрады.

(Ескертпе: 2021-2022 ж. ж. кадрлардың айналым көрсеткіштері филиал қызметкерлерінің жалақысының аз мөлигерімен байланысты, қазіргі уақытта жалақының осуі және айналым көрсеткіштерінің төмендеуі байқалады).

2021 жылы – 48 адам, оның ішінде қызметкердің бастамасы бойынша - 45 адам, теріс себептер бойынша - 3 адам; 2022 жылы – 30 адам, оның ішінде қызметкердің бастамасы бойынша – 27 адам, теріс себептер бойынша – 3 адам, 2023 жылдың 2 айында – 5 адам, барлығы қызметкердің бастамасы бойынша.

2022 жылы 2 қызметкер тәртіптік жауапкершілікке тартылды, 2023 жылдың 3 айында – 11 қызметкер (барлық қызмет және бөлім басшылары).

(Ескертпе: филиал директорының орынбасары Е.К. Құсайынов 2022 жылғы желтоқсанда ЭСТОП қызметінің бастығы Т. К. Байжановқа, ас бастығы Н. А. Күшинирге, СВОС қызметі бастығының м. а. я. Зелевскийге, Стадник медициналық пунктінің ага фельдшері Е. и., СПАСОП, ССТ бастығының м. а. а. б. Батыргалиевке, СОП бастығының м. а. баталлова л.Е., АХО бастығы А. Б. Даулетовке, ТиСТО қызметі бастығының м. а. в. п. Тепляковқа, ЖЖМ қызметінің бастығы О. Ф. Сорокинага, ЕҚ, КТ және БҮҰ жөніндегі бас техникалық басшысы К. Балгабекұлына, қойма меңгерушісі Е. и. Сқиданға 2023 жылға арналған бөлімшениң бюджеттің қалыптастыру мақсатында малімделген Тауарларға, жұмыстарға және қызметтерге (ТЖК) коммерциялық ұсыныстар беру тапсырылды.

Алайда, жоғарыда атап алған қызметтер мен бөлімдердің басшылары бюджеттің кеш бекітілуіне әкеліп соқтырған қажетті ақпаратты уақытылы ұсынбауга жол берді, бұл әуежайдың қалыптты жұмыс істеуі үшін ТЖК-ны жедел сатып алуға әсер етті.

31.01.23 ж. филиалдың тәртіптік комиссиясының шешімі бойынша жіберілген бұзуышылықтар үшін кінәлі адамдарға сөгіс түрінде тәртіптік жазақ қолданылды.

06.03.23 ж. филиал басшылығының шешімімен қызметтер мен бөлімдер басшыларынан жоғарыда көрсетілген жазалар заңнамада белгіленген тәртіппен мерзімінен бұрын алынып тасталды.)

Жүргізілген Талдамалық жұмыста филиалда тым қысқа мерзімде тәртіптік жазаларды алып тастау фактілері анықталған жоқ. Тәртіптік жазаларды алып тастау тікелей басшының филиал директорының алдындағы өтініші негізінде тәртіптік жазаның қолданылу кезеңінде қызметкердің маңызды және салмақты жұмыс нәтижелері мен жетістіктерін көрсете отырып жүзеге асырылады.

Алынбаған тәртіптік жазалар болған кезде қызметкерлерді көтермелесу фактілері жок.

Филиал қызметкерлерінің талданып отырған кезенде сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау фактілері анықталған жок.

Филиал басшылығы Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген барлық әлеуметтік кепілдіктерді қамтамасыз етеді.

Жұмысқа ресімдеу процесінде кандидат қоғамның сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясатымен, қоғамның сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандартымен және қоғам қызметкерлері үшін сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулықпен қол қою арқылы танысады. Сондай-ақ, қызметкерлермен жұмысқа қабылдау кезінде кадр бөлімшесінің өкілі сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша әңгімелесу жүргізеді.

Филиал қызметкерлері "ZOOM" платформасы арқылы қоғамның сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметі өткізетін сыйбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптарға арналған семинар-тренингтерге онлайн-режимде қатысады.

Қоғамның сайтында "жедел желі" туралы ақпарат орналастырылған (телефондар 8 (7172) 77-70-06, 8-777-810-99-99, әл. мекен-жайы: compliance@nn-airport.kz және s.amanov@nn-airport.kz) филиал қызметкерлері сыйбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарламалармен қайда жүргіне алады. Бұдан басқа, дәл осындағы ақпарат қағаз жеткізгіште әуежай терминалының 1 қабатында (Эскалатордың жанында) және филиалдың әкімшілік ғимаратындағы хабарландыру тақтасында ілінген.

Филиалдың мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген лауазымды адамдары: директор, директордың орынбасары, директордың орынбасары – авиациялық қауіпсіздік қызметінің басшысы және бас бухгалтер болып табылады.

Алайда, талдау жүргізу кезінде бөлімшениң кадр қызметі аталған лауазымды тұлғалардың сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісімін уақтылы ресімдемегені анықталды. Жүргізілген жұмыс барысында көрсетілген олқылық жойылды.

Кадр жұмысы саласындағы сыйбайлас жемқорлық тәуекелі

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы:

-бұрын сыйбайлас жемқорлық қылмыс жасаған адамдарды квазимемлекеттік сектор субъектісіне заңсыз жұмысқа қабылдауға байланысты сыйбайлас жемқорлық қылмыстар жасау ықтималдығы (лауазымдық өкілеттіктерін асыра пайдалану, лауазымдық өкілеттіктерін асыра пайдалану, қызметтік жалғандық, қызметте әрекетсіздік және т.б.).

-әкімшілік сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау ықтималдығы (заңсыз материалдық сыйақы алу; бұрын сыйбайлас жемқорлық қылмыс жасаған адамды жұмысқа қабылдау және т.б.).

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы:

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 32-бабының 3-тармағына сәйкес квазимемлекеттік сектор субъектілеріне жұмысқа түскен кезде адам сыйбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны туралы мәліметтердің бар не жоқ екендігі туралы анықтама береді.

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 26-бабының 2-тармағына сәйкес сыйбайлас жемқорлық қылмыс жасаған адамды квазимемлекеттік сектор субъектілеріне жұмысқа орналастыруға жол берілмейді.

Сонымен қатар, жүргізілген жұмыс барысында мыналар анықталды:

- филиалдың бірқатар қызметкерлерінің жеке істерінде сыйбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны туралы мәліметтердің болуы немесе болмауы туралы анықтамалардың болмауы;

- филиал қызметкерлерінің еңбек шарттарында және лауазымдық нұсқаулықтарында сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісімнің болмауы.

2.2. Мұдделер қақтығысын реттеуде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бағыты бойынша

Филиалда аффилииrlenу, оның ішінде жақын туыстары (ата-аналары, балалары, асырап алушылары, асырап алынған балалары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, аталары, әжелері, немерелері) немесе жұбайы (зайыбы) атқаратын лауазымдарға тікелей бағыну фактілерін анықтау бойынша жұмыс процесінде бөлімшеде жұмыс істейтіні анықталды жақын туыстары болып табылатын 8 отбасының (18 адам) өкілдері:

№	Т.А.Ә.	Тұған күні	Туыстық дәрежесі	Лауазымы	Жұмысқа қабылдау күні
1.	Рахимжанова Гульмира Таласпай қызы Рахимжанов Азамат Қаиржанұлы	24.10.79 т.ж. 28.02.72 т.ж.	әйелі жұбайы	АХО әкімшісі ТиСТО қызметінің аға операторы	06.01.22ж. 16.07.18ж.
2.	Кенес Абайұлы Акишев Куат Абай	16.06.98 т.ж. 05.07.71 т.ж.	сын отец	өрт сөндіруші құтқарушы әуеайлақ технигі	24.11.22ж. 29.03.22ж.
3.	Щербинин Александр Павлович Щербинин Павел Николаевич Щербинина Лариса Павловна	21.02.88 т.ж. 13.05.63 т.ж. 18.11.66 т.ж.	ұлы әкесі /жұбайы шешесі/ жұбайы	жүргізуші - өрт сөндіруші құтқарушы СПАСОП ЭСТОП қызметінің электрикі АҚЖ ПД инспекторы	21.01.19ж. 16.07.18ж. 16.07.18ж.

4.	Бекмұханов Қайрат Жанұзакұлы Бекмұханов Ермұхан Қайратұлы	05.01.69 ж.т. 22.11.02 т.ж.	әкесі ұлы	ТИСТО қызметінің газ- электр дәнекерлеушісі ТИСТО қызметінің операторы (машинисі)	16.07.18ж. 17.12.22ж.
5.	Сорокин Виталий Владимирович Сорокина Ольга Федоровна	18.04.86 т.ж. 01.01.57 т.ж.	сын шешесі	ТИСТО қызметінің газ- электр дәнекерлеушісі ЖЖМ қызметінің бастығы	18.07.22 ж. 04.06.19 ж.
6.	Омаров Марат Балтабайұлы Омарова Кульшара Қыдрбаевна Залелова Нагима Қыдрбайқызы	03.06.63 т.ж. 12.04.64 т.ж. 13.12.62 т.ж.	ағасы\\ жұбайы жұбайы/ әпкесі әпкесі	ЖЖМ бойынша авиатехник АҚЖ ПД инспекторы АҚЖ ПД инспекторы	16.07.18ж. 14.05.19ж. 16.07.18ж.
7.	Абильев Рашид Эскендирович Абильев Темиржан Рашитович	04.05.65 т.ж. 09.12.87 т.ж.	әкесі ұлы	АҚБ ҚБ ауысым бастығының м.а. ҚБ АҚБ бөлімшесінің инспекторы	16.07.18ж. 18.03.18ж.
8	Сяутилас Андрей Юозапович Сяутилас Юозапас Андреевич	12.07.68 т.ж. 11.07.01 т.ж.	әкесі ұлы	ПБ ауысым бастығы САБ АҚЖ ПД инспекторы	16.07.18ж. 06.08.21ж.

Зерттелген материалдарға сәйкес, филиалда АҚҚ қауіпсіздік бөлімшесінде бағыныштылық жағдайында болуы мүмкін лауазымдарда жұмыс істейтін жоғарыда аталған жақын туыстардан тек екі адам жұмыс істейді – ауысым бастығының міндетін атқарушы Р.Ә. Абильев (әкесі) және инспектор Т. Р. Абильев (ұлы).

Сонымен қатар, мұдделер қақтығысын болдырмау үшін филиал басшылығы аталған адамдардың бір ауысымда бір мезгілде түсіүне жол бермеу жөнінде шаралар қабылдады, осылайша өндірістік міндеттерді орындау кезінде ұлының әкесіне тікелей бағынуы алынып тасталды.

(Ескерте: филиал басшылығы бекіткен АҚҚ ӨБ қызметін атқару кестесімен расталады).

Филиалдың барлық қызметкерлері міндетті түрде филиалдың ішкі нормативтік құжаттарымен, Филиал туралы Ережемен, олардың лауазымдық нұсқаулықтарымен және мұдделер қақтығысы туындаған жағдайда іс-қимыл алгоритмімен танысады.

Осылайша, филиалда мұдделер қақтығысы анықталған жоқ.

2.3. Ақпараттық жүйелерді әзірлеу және пайдалану бағыты бойынша

Жүргізілген жұмыс барысында филиалда "ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы

бірыңғай талаптарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 20 желтоқсандағы №832 қаулысының талаптарына сәйкес тиісті түрде пайдалануға енгізілмеген ақпараттық жүйе пайдаланылатыны анықталды.

Сонымен, бөлімшеде киберқауіпсіздікті басқару жүйесі, оқигаларды бақылау және анықтау жүйесі жоқ, бірыңғай орталықпен антивирус орнатылмаған, компьютерлерде операциялық жүйелер ескірген, үздіксіз қуат көздері жоқ. Ақпараттық жүйелердің аудиті жоқ.

Филиалдың жергілікті желісін киберқауіпсіздікті басқару жүйесіне, инциденттерді мониторингілеу және анықтау жүйесіне, қоғамның антивирустарына жаңа компьютерлер сатып алғаннан кейін ғана қосу қоғам мамандарымен келісілгені анықталды, өйткені қолда бар компьютерлер ескірген және оларға заманауи жүйелерді қосу мүмкін емес.

Осыған байланысты филиал жоғарыда аталған жабдықты сатып алу қажеттілігі туралы өтінім берді, алайда қоғамның бюджеттік комиссиясының шешімімен шығыстардың осы баптары бюджеттен алынып тасталды.

Осылайша, қазіргі уақытта филиалда жоғарыда аталған қауіпсіздік және мониторинг жүйелерінің болмауына байланысты бөлімшеде айналымдағы ақпараттың (қызметтік, коммерциялық және т.б.) бұрмалануының, ағып кетуінің, жоғалуының нақты қауіптері бар.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы: филиал мен қоғамның жауапты лауазымды тұлғалары тарапынан қызметтік өкілеттіктерді теріс пайдалану (ақпаратты заңсыз иемденумен байланысты) немесе қызмет бойынша әрекетсіздік ықтималдығы (ұрлау, бұрмалау, ақпаратты жоғалту және т.б. түріндегі теріс салдарға әкеп соққан бөлімшениң IT-саласында орын алған бұзушылықтар бойынша шаралар қолданбау).

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің қамтамасы:

- заңсыз мақсаттар үшін ақпаратты (қызметтік, коммерциялық және т. б.) ұрлау (оны бәсекелестеріне "сату", басқа жария ету және т. б.);
- ақпараттың бұрмалануы және жоғалуы (қызметтік, коммерциялық және т. б.);
- бизнес-процестерді бұзу.

2.4. Ұйымның, активтер мен персоналдың сыртқы қатерлерден және жеке тұлғалардың құқыққа қайши әрекеттерінен физикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету бағыты бойынша

Бөлімше обьектілерін тексеру барысында филиал ғимаратында (штаб пен қонақүйдің орналасқан жері) кіруді бақылау және басқару жүйесі (СКУД) жоқ екендігі анықталды. Сонымен қатар, "ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы бірыңғай талаптарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 20 желтоқсандағы №832 қаулысының талаптарын бұза отырып, **филиалдың серверлік үй-жайларында СКУД жок.**

Ғимаратта техникалық жағынан ескірген аналогтық бейнебақылау камералары бар. Сонымен қатар, камералардың бейне шолуы бақыланатын

кеңістікті толық қамтуға мүмкіндік бермейді. Аумақта және периметрі бойынша бейнебақылау камералары мұлдем жок.

Жоғарыда көрсетілген мән-жайлар бөлімшениң мүлкін және құжаттамасын ұрлауға, жеке тұлғалардың штабына заңсыз ниетпен рұқсатсыз кіруге және т. б. жағдай жасайды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атавы: зиянды салдарға әкеп соққан (жауапты лауазымды адамдардың қызметі бойынша ықтимал әрекетсіздік) үйымның, активтер мен персоналдың сыртқы қауіптерден және жеке тұлғалардың құқыққа қайшы әрекеттерінен физикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөнінде тиісті шаралар қолданбау.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы:

- бөлімшеде визуалды бақылау құралдарының, СКУД және т. б. болмауы салдарынан заңсыз ниетпен жеке тұлғалардың филиал ғимаратына рұқсатсыз кіруі; ;

- бөлімшениң мүлкін, құжаттамасы мен жабдықтарын ұрлау немесе бұлдіру және т. б.

2.5. Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыруда сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бағыты бойынша

ТЖҚ-ны Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде филиал "мемлекеттік сатып алу туралы" 2015 жылғы 04 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының талаптарын және қоғам басқармасының 27.10.22 ж. шешімімен бекітілген, жасалған шарттар бойынша тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуды үйымдастыру және жүзеге асыру, міндеттемелердің орындалуына мониторинг жүргізу Регламентін басшылыққа алады.

Филиалдың штаттық құрылымында мемлекеттік сатып алу бойынша мамандар жоқ (мемлекеттік сатып алу үшін ЭӘФ маманына жауапкершілік аймагын кеңейту бар). Филиалдың қажеттіліктері үшін Мемлекеттік сатып алуды қоғам жүргізеді.

Қажетті тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді (бұдан әрі-ТЖҚ) сатып алу үшін филиал мемлекеттік сатып алуды жүргізуге өтінім береді және ТЖҚ-ға техникалық ерекшеліктер ұсынады (техникалық ерекшеліктерді филиал әзірлейді, Басқарма Төрағасының жетекшілік ететін орынбасары бекітеді).

Филиал мемлекеттік сатып алу порталына, Мемлекеттік сатып алудың әкімшісі және үйымдастырушысы ретінде кіре алмайды, осыған байланысты Мемлекеттік сатып алу жоспарын толтыруға, Мемлекеттік сатып алу туралы хабарландыруды жариялауға, шарттарды қалыптастыруға және т. б. өкілеттіктері жоқ.

Филиал мемлекеттік сатып алудың бастамашысы ретінде әрекет етеді және орындалған жұмыстар актілеріне және қабылдау-тапсыру актілеріне қол қоюғағана құқығы бар.

Филиалдың мұқтажы үшін ТЖҚ-ны Мемлекеттік сатып алу шартын қоғам мен Филиал жасасады, шарттық қатынастар тарапы пайда болмағандықтан, шарттарда мемлекеттік сатып алу бастамашысына тікелей ТЖҚ жеткізу үшін Филиалдың мекенжайы ғана көрсетіледі.

2022 жылы жекелеген контрагенттердің шарттық міндеттемелерді орындамау фактілері болды, сонымен бірге аталған контрагенттерді жосықсыз өнім берушілер деп тану туралы талап арыздар уақтылы берілді.

Бірқатар шарттарды, атап айтқанда, филиалдың қажеттіліктері үшін ЖЖМ сатып алу шарттарын қоғам Сауда биржасы тәсілімен мемлекеттік сатып алуды жүргізуге байланысты қағаз нұсқада жасайды. Көрсетілген шарттарда "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шарттар" бөлімі бар.

Жүргізілген талдау Мемлекеттік сатып алу саласындағы барлық іс-шаралар филиалда КР Заңнамасының және ішкі нормативтік құжаттардың талаптарын сақтай отырып орындалатынын, барлық мемлекеттік сатып алулар мен филиалға жеткізілген тауар, көрсетілген қызмет және орындалған жұмыс үшін төлемді Қоғамның өзі жүзеге асыратынын көрсетті.

Осылайша, филиалда ТЖҚ Мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру және өткізу кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері жоқ.

III. Қорытынды бөлім

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша филиал қызметінде келесі бағыттар бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталды:

- қызметкерлердің басым көшілігінің лауазымдық нұсқаулықтарында (қойма менгерушісін, кадр жұмысы және құжат айналымы бөлімінің бастығын және т. б. қоспағанда) өуежай аумағында өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеу мақсатында оларға қандай да бір адамдардың жүргіну фактілері туралы басшылықтың назарына дереу жеткізу дербес міндетінің болмауы; др.;

- филиалдың бірқатар қызметкерлерінің жеке істерінде сыбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны туралы мәліметтердің болуы немесе болмауы туралы анықтамалардың болмауы, сондай-ақ қызметкерлердің еңбек шарттары мен лауазымдық нұсқаулықтарында сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісімдердің болмауы;

- филиалда киберқауіпсіздікті басқару жүйесінің, инциденттерді мониторингілеу және анықтау жүйесінің болмауы; Ақпараттық жүйелер аудитінің болмауы;

- филиал ғимаратында (штаб пен қонақүйдің орналасқан жері) кіруді бақылау және басқару жүйесінің (ЖББЖ) болмауы, ескірген бейнебақылау камераларын қолдану не олардың көзбен шолып бақылауға жататын жекелеген участекелерде толық болмауы.

Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою үшін мынадай ұсынымдар ұсынылады:

1. Филиал қызметкерлерінің барлық лауазымдық нұсқаулықтарына міндеттерді енгізуді қамтамасыз ету:

- сыйбайлас жемқорлық күкірткыштар жасауға жол бермеу;
- әуежай аумағында өздеріне белгілі болған сыйбайлас жемқорлық күкірткыштар жағдайлары туралы, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлық күкірткыштар жасауға итермелегендегі оларға қандай да бір адамдардың жүргінушіліктері туралы және т. б. басшылықтың назарына дереу жеткізу.

2. Барлық қызметкерлерден сыйбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны туралы мәліметтердің бар немесе жоқ екендігі туралы анықтама сұрау.

ҚР Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, қоғамның сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттының, қоғамның сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының және қоғам қызметкерлері үшін сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және коммерциялық пара беру жөніндегі нұсқаулықтың талаптарын сақтау, филиал қызметкерінің жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мұдделерде өкілеттіктерді пайдалануына әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауға жол бермеу мақсатында Филиал қызметкерлерінен оның сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мынадай шектеулерді қабылдауы туралы міндеттеме алудың ресімдеу бойынша: өз функцияларын орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асыру; лауазымды адамдардың жақын туыстарымен (ата-анасы (ата-анасы), балалары, асырап алушылары, асырап алынғандары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сінлілері, атасы, әжесі, немерелері), жұбайлары мен жекжаттарымен (жұбайының бауырлары, әпкелері, ата-аналары мен балалары) бір бөлімшеде болатын лауазымдарда болуына жол берілмейді (мұліктік және мұліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын ақпаратты пайдалану; Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес лауазымдық өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдау.

3. Филиал үшін қосымша бағдарламалық қамтамасыз етуді (вирусқа қарсы бағдарламалық қамтамасыз етуді; ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларын жинауға және басқаруға арналған Siem - жүйелерді; соғын нүктелердегі зиянды белсенділікті анықтау және зерделеу үшін EDR және т. б.), бағдарламалық қамтамасыз етудің қазіргі заманғы талаптарына жауап беретін серверлік жабдық пен компьютерлік паркті Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру; филиалдың серверлік және Кросс үй-жайларын қайта жабдықтау, желілер мен пр.

4. Ғимараттың аумағы мен периметрі бойынша камералар санының ұлғаюымен Бейнебақылау жүйелерін ауыстырыңыз және филиал ғимараты бойынша кіруді бақылау және басқару жүйесін орнатыңыз.

Қосымша №1 "2" паракта.

Жұмыс тобының жетекшісі -
Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы
комплаенс Қызметтің басшысы

Н. Эбдіраимов

Жұмыс тобының мүшелері:

Заң Қызметі
Бастықтың орынбасары

Тәуекелдерді басқару қызметтері
Бас тәуекел менеджері

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
комплаенс Қызметінің маманы

Ішкі қауіпсіздік қызметтерінің
ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі
бас маман

"Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық
әуежайы қызметкерлерінің
жергілікті кәсіптік одағы" ҚБ төрағасы

"Астана халықаралық әуежайы
авиация қызметкерлері жергілікті
кәсіби Одағы" ҚБ төрағасының орынбасары

Таныстым
"Нұрсұлтан Назарбаев Халықаралық әуежай"
АҚ Басқарма Төрағасы

Ә. Түгел

Ж. Кикимов

С. Аманов

М. Мұхаметжанов

Г. Шамкенова

С. Нұрахметов

Д. Хамзин